

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ****ΤΡΙΤΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2022
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ****ΘΕΜΑ Α****A1.** α. Λάθος, β. Λάθος, γ. Σωστό, δ. Σωστό, ε. Σωστό.**A2.** β**A3.** α**ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ****ΘΕΜΑ Β****B1. α.** Σχολικό βιβλίο σελίδα 165

Η τάση για αύξηση των τιμών είναι πιο έντονη, καθώς η οικονομία πλησιάζει το επίπεδο της πλήρους απασχόλησης. Αρχίζουν τώρα να εμφανίζονται “στενότητες”, δηλ. ελλείψεις, αρχικά σε ορισμένες κατηγορίες εξειδικευμένης εργασίας και αργότερα σε εργατικό δυναμικό γενικά. Η αύξηση της παραγωγής γίνεται δυσκολότερη, το κόστος αυξάνεται και η αύξηση των τιμών γενικεύεται. Η οικονομία βρίσκεται στην κορυφή του κύκλου, δηλαδή στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής της πορείας.

Σε αυτό το στάδιο η οικονομία είναι πιο ευαίσθητη και περισσότερο ευάλωτη στους διάφορους παράγοντες που μπορούν να ανακόψουν την ανοδική πορεία της. Αν αυτό συμβεί, τότε επέρχεται κρίση, η οικονομία έχει ξεπεράσει το ανώτατο σημείο και εισέρχεται στη φάση της καθόδου.

β. Σχολικό βιβλίο σελίδα 165

Τα φαινόμενα που παρατηρούνται στη φάση της καθόδου είναι τα αντίθετα απ’ αυτά που συναντάμε στην ανοδική πορεία της οικονομίας: μείωση της κατανάλωσης, στασιμότητα ή μείωση των επενδύσεων, μείωση του εισοδήματος και της απασχόλησης. Οι κύκλοι διαφέρουν τόσο ως προς τη διάρκειά τους όσο και ως προς την έκταση των φαινομένων που παρατηρούνται. Έτσι, άλλες φορές η φάση της καθόδου τελειώνει γρήγορα, οπότε η οικονομία ξαναρχίζει την ανοδική πορεία σχετικά ανώδυνα, και άλλες φορές οδηγεί σε παρατεταμένη ύφεση με όλα τα συμπτώματα που περιγράψαμε πιο πάνω.

γ. Σχολικό βιβλίο σελίδα 165

Άλλες θεωρίες εντοπίζουν τη γενεσιουργό αιτία σε εξωτερικούς παράγοντες, όπως οι εφευρέσεις με τεχνολογικές και οικονομικές εφαρμογές ή οι πόλεμοι και άλλα πολιτικά και τυχαία συμβάντα. Ορισμένες θεωρίες τονίζουν παράγοντες που προέρχονται μέσα από το ίδιο το οικονομικό σύστημα. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι θεωρίες που θεωρούν τον κύκλο καθαρά νομισματικό φαινόμενο, δηλαδή αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης της προσφοράς χρήματος από τις νομισματικές αρχές, όπως επίσης και οι θεωρίες της υποκατανάλωσης ή υπερεπένδυσης.

Το κλειδί για την κατανόηση των οικονομικών κύκλων είναι η εξέλιξη του ποσοστού του κέρδους, από το οποίο εξαρτάται η επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Παραγόμενες Ποσότητες αγαθού Χ	Παραγόμενες ποσότητες αγαθού Ψ	Κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους Ψ (ΚΕ _χ)
Α	47	0	
			5
Β	45	10	
			2,5
Γ	25	60	
			2
Δ	10	90	
			1
Ε	0	100	

- Στους συνδυασμούς Α και Ε όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή των αγαθών Χ και Ψ, αντίστοιχα, άρα $\Psi_A = 0$ και $X_E = 0$.

$$\bullet KE_{X_{\Delta \rightarrow E}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{100 - \Psi_{\Delta}}{10 - 0} \Rightarrow 10 = 100 - \Psi_{\Delta} \Rightarrow \Psi_{\Delta} = 90$$

$$\bullet KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{90 - \Psi_{\Gamma}}{25 - 10} \Rightarrow 30 = 90 - \Psi_{\Gamma} \Rightarrow \Psi_{\Gamma} = 60$$

$$\bullet KE_{X_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2,5 = \frac{60 - \Psi_B}{45 - 25} \Rightarrow 50 = 60 - \Psi_B \Rightarrow \Psi_B = 10$$

$$\bullet KE_{X_{A \rightarrow B}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{10 - 0}{X_A - 45} \Rightarrow X_A - 45 = \frac{10}{5} \Rightarrow X_A = 47$$

$$\Gamma 2. 47 - 25 = 22$$

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _x
Γ	25	60	
Γ'	22	60	2
Δ	10	90	

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Gamma'}} = 2 \Rightarrow \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = 2 \Rightarrow \frac{y - 60}{25 - 22} = 2 \Rightarrow y - 60 = 6 \Rightarrow y = 66$$

Άρα για να παραχθούν οι τελευταίες 25 μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν 66 μονάδες από το αγαθό Ψ.

Γ3.

Συνδυασμοί	X	Ψ	KE _x
B	45	10	
B'	X _{τελ}	14	2,5
Γ	25	60	
Γ''	X _{αρχ}	70	2
Δ	10	90	

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Gamma''}} = 2 \Rightarrow \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = 2 \Rightarrow \frac{70 - 60}{25 - X_{\alphaρχ}} = 2 \Rightarrow 25 - X_{\alphaρχ} = 5 \Rightarrow X_{\alphaρχ} = 20$$

Μείωση της ποσότητας του αγαθού Ψ κατά 80%

$$\frac{\Psi_{\text{τελ}} - \Psi_{\alphaρχ}}{\Psi_{\alphaρχ}} = -80\% \Rightarrow \frac{\Psi_{\text{τελ}} - 70}{70} = -\frac{80}{100} \Rightarrow \Psi_{\text{τελ}} - 70 = -56 \Rightarrow \Psi_{\text{τελ}} = 14$$

$$KE_{X_{B \rightarrow B'}} = 2,5 \Rightarrow \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = 2,5 \Rightarrow \frac{14 - 10}{45 - X_{\text{τελ}}} = 2,5 \Rightarrow X_{\text{τελ}} = 43,4$$

$$\Delta X = X_{\text{τελ}} - X_{\alphaρχ} = 43,4 - 20 = 23,4$$

Άρα η μεταβολή στην παραγόμενη ποσότητα του αγαθού X είναι 23,4 μονάδες.

Γ4. Το $ΚΕ_X$ είναι αυξανόμενο. Οι παραγωγικοί συντελεστές δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή και των δύο αγαθών.

Γ5. α. Η εισροή εργατικού δυναμικού από το εξωτερικό πρόκειται να αυξήσει την παραγωγή με αποτέλεσμα να έχουμε μετατόπιση ολόκληρης της ΚΠΔ προς τα δεξιά.

β. Επειδή το εργατικό δυναμικό είναι ανενεργό οι συνδυασμοί χαρακτηρίζονται εφικτοί καθώς οι συντελεστές παραγωγής εδώ υποαπασχολούνται.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με τα δεδομένα του πίνακα προκύπτουν δύο καμπύλες προσφοράς. Συγκεκριμένα στα σημεία Α, Δ ($W = 1.500$) και Β, Γ, Ε ($W = 1.200$), δηλαδή εκεί που οι προσδιοριστικοί παράγοντες παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*), δηλαδή στην αμοιβή εργασίας W .

Δ2. Πίνακας προσφοράς για $W = 1.200$

Συνδυασμοί	Προσφορά (P)	Προσφερόμενη ποσότητα (Q_s)
Β	20	140
Γ	40	180
Ε	80	260

$$Q_s = \gamma + \delta \cdot P \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{σημείο Β : (1) } \Rightarrow 180 = \gamma + \delta \cdot 40 \\ \text{σημείο Γ : (1) } \Rightarrow 140 = \gamma + \delta \cdot 20 \end{array} \right\} \begin{array}{l} (-) \\ \Rightarrow 40 = 20\delta \Rightarrow \delta = 20 \end{array}$$

$$140 = \gamma + \delta \cdot 20 \xrightarrow{\delta = 20} 140 = \gamma + 40 \Rightarrow \gamma = 100$$

Επομένως $\boxed{Q_{s_i} = 100 + 2P}$

Πίνακας προσφοράς για $W = 1.500$

Συνδυασμοί	Προσφορά (P)	Προσφερόμενη ποσότητα (Q_s)
A	20	120
Δ	80	250

$$Q_s = \gamma + \delta \cdot P \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \text{σημείο A : } (1) &\Rightarrow 250 = \gamma + \delta \cdot 80 \\ \text{σημείο Δ : } (1) &\Rightarrow 120 = \gamma + \delta \cdot 20 \end{aligned} \left\} \begin{aligned} (-) &\Rightarrow 130 = 60\delta \Rightarrow \delta = \frac{13}{6} \end{aligned}$$

$$120 = \gamma + \delta \cdot 20 \Rightarrow 120 = \gamma + \frac{13}{6} \cdot 20 \Rightarrow \gamma = 120 - \frac{130}{3} \Rightarrow$$

$$\gamma = \frac{360}{3} - \frac{130}{3} \Rightarrow \gamma = \frac{230}{3}$$

Επομένως $Q_{s_2} = \frac{230}{3} + \frac{13}{6}P$

$$\Delta 3. E_{S(B \rightarrow \Gamma)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{APX}}{Q_{APX}} = \frac{180 - 140}{40 - 20} \cdot \frac{20}{140} = \frac{2}{7} < 1$$

→ ανελαστική προσφορά

$$E_{S(\Gamma \rightarrow E)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{APX}}{Q_{APX}} = \frac{260 - 180}{80 - 40} \cdot \frac{40}{180} = \frac{4}{9} < 1$$

→ ανελαστική προσφορά

$$E_{S(A \rightarrow \Delta)} = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_{APX}}{Q_{APX}} = \frac{250 - 120}{80 - 20} \cdot \frac{20}{120} = \frac{13}{36} < 1$$

→ ανελαστική προσφορά

Δ4. Η ΣΔ μεγιστοποιείται εκεί όπου $|E_D| = 1$.

$$Q_D = 600 - 6P \xrightarrow{Q_D = 0} 0 = 600 - 6P \Leftrightarrow 6P = 600 \Leftrightarrow P = 100$$

$$P_M = \frac{0 + 100}{2} = 50$$

$$Q_D = 600 - 6P \xrightarrow{P = 50} Q_D = 600 - 6 \cdot 50 \Leftrightarrow Q_D = 600 - 300 \Leftrightarrow Q_{DM} = 300$$

$$\Sigma\Delta = P_M \cdot Q_{DM} = 50 \cdot 300 = \mathbf{15.000 \text{ χρηματικές μονάδες}}$$

Δ5. $Q_D = 600 - 6P \xrightarrow{P = 60} Q_D = 600 - 6 \cdot 60 \Leftrightarrow Q_D = 600 - 360 \Leftrightarrow Q_D = 240$

$$\Delta Q\% = \frac{Q_{TE\Lambda} - Q_{APX}}{Q_{APX}} \cdot 100 = \frac{336 - 240}{240} \cdot 100 = 40\%$$

$$E_Y = \frac{\Delta Q\%}{\Delta Y\%} = \frac{40\%}{10\%} \Rightarrow \mathbf{E_Y = 4}$$

Είναι $E_Y > 0$, άρα το αγαθό είναι κανονικό.